

Het anti-pestprotocol

Waarom een anti-pestprotocol?

Het team van de Burght wil haar kinderen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin zij zich harmonieus en op een prettige en positieve manier kunnen ontwikkelen. De leerkrachten bevorderen deze ontwikkeling door het creëren van een veilig klimaat in de klas en op school als geheel.

Plagen en pesten, wat is het verschil?

Pesten is gedrag dat bewust gericht is op één of meer kinderen met als doel dat degene die gepest wordt zich gekwetst, geraakt, vernederd, afgewezen en/of buitengesloten voelt. Pesten is een vorm van agressie. Pesten is een ongelijke strijd van een groep tegen een eenling, of van een sterkere tegen een zwakkere. Meestal gebeurt het stiekem. Als men erachter komt, is het soms al weken of, in het ergste geval, al maanden of jaren aan de gang.

Pesten gaat verder dan plagen!

Het is belangrijk om pesten niet te verwarren met plagen. De negatieve opzet die bij pesten hoort, is bij plagen niet aanwezig. Ook is een plagerij meer een tijdelijk iets. Bij pesten is er echt sprake van herhaaldelijke, kwetsende machtsuitoefening over andere kinderen. Het kan bijvoorbeeld gaan om minachtende opmerkingen over iemands uiterlijk, hobby's of interesses. Het kan ook uitlopen op lichamelijk geweld tegen die persoon. Doen alsof het slachtoffer helemaal niet bestaat is ook een vorm van pesten.

Voorkomen

Om een veilig klimaat in de klas en op school als geheel te creëren besteden de leerkrachten tijdens de gouden weken (start) van het schooljaar veel tijd aan het (verder) leren kennen van elkaar en de nieuwe leerkracht. Dit doen we door het inzetten van groepsverbindende activiteiten. Er wordt samen gekeken naar wat we als klas willen en nodig hebben om zo optimaal mogelijk te kunnen leren van en met elkaar. De kinderen stellen samen met de leerkracht een missie en afspraken op om dit doel te bereiken.

De leerkracht voert op een positieve manier regie op deze afspraken en de kinderen krijgen verschillende vaardigheden aangeleerd in deze periode;

- Aardig en behulpzaam zijn naar elkaar.
- Samenwerken.
- Iedereen hoort erbij.
- Ruzies en conflicten oplossen.
- Weerbaarheid.

Wekelijks wordt er met de groep **gereflecteerd** op het groepsproces middels de inzet van groepsreflectieve activiteiten (bijv. de klassenvergadering, de groepsthermometer, een mooie-momenten-pot)

Onderwerpen die aan bod kunnen komen worden ingebracht door de leerlingen zelf of de leerkracht.

Mocht er, ondanks het streven en de inzet om een veilige klas en school te zijn, voor ieder kind sprake zijn van pesten, dan treedt het pestprotocol in werking.

Pestprotocol

Een oplossing voor dit probleem is de regel met elkaar af te spreken en consequent toe te passen, dat iedereen het recht en de plicht heeft om overtredingen van de met elkaar afgesproken omgangsregels te signaleren, daartegen duidelijk stelling te nemen en, als dat niet helpt, de hulp van de leerkracht, intern begeleider en/of directie in te roepen en dat dit geen klikken is.

Elke melding van pesten door een leerling, ouder en/of anderen wordt serieus genomen en conform onderstaand stappenplan afgehandeld.

Stappenplan

1. Elke melding van pesten wordt serieus genomen en kort digitaal **vastgelegd** door de groepsleerkracht. Hierbij wordt het verslag bij beide betrokken leerlingen in het dossier opgenomen.
2. Bij herhaalde meldingen en/of ernstig incident → Groepsleerkracht **mailt het verslag** naar de intern begeleider.
3. De intern begeleider en/of groepsleerkracht **praten apart** met het gepeste kind en de pester(s). Van de gesprekken wordt een digitaal verslag gemaakt, dat aan het dossier wordt toegevoegd.
4. Groepsleerkracht en/of ib-er **nodigt de ouders** van de pester en het gepeste kind apart **uit om de te nemen stappen te bespreken**.
5. De anti-pestcoördinator maakt in overleg met groepsleerkracht en het gepeste kind een **steungroep** aan en bespreekt de stappen met de deelnemers van de steungroep.
6. De anti-pestcoördinator **reflecteert** met het gepeste kind en de steungroep op dag 3, dag 7 en dag 10. Eventuele knelpunten worden dan besproken en opgelost.
7. Leveren de punten 3, 4, 5 en 6 niet voldoende resultaat op, dan worden de ouders van de betrokken kinderen uitgenodigd voor een gesprek waarin de inhoud van het dossier besproken wordt
8. De intern begeleider bespreekt de melding in het wekelijkse zorgoverleg met de directie. Afhankelijk van de aard van het probleem kan dat ook eerder gebeuren.

9. Indien noodzakelijk worden anderen, te weten, collega's, onderwijsondersteunend personeel, overblijfsmedewerker(s), vervang(st)ers op de hoogte gebracht van het pestincident om zo verder pesten te voorkomen.

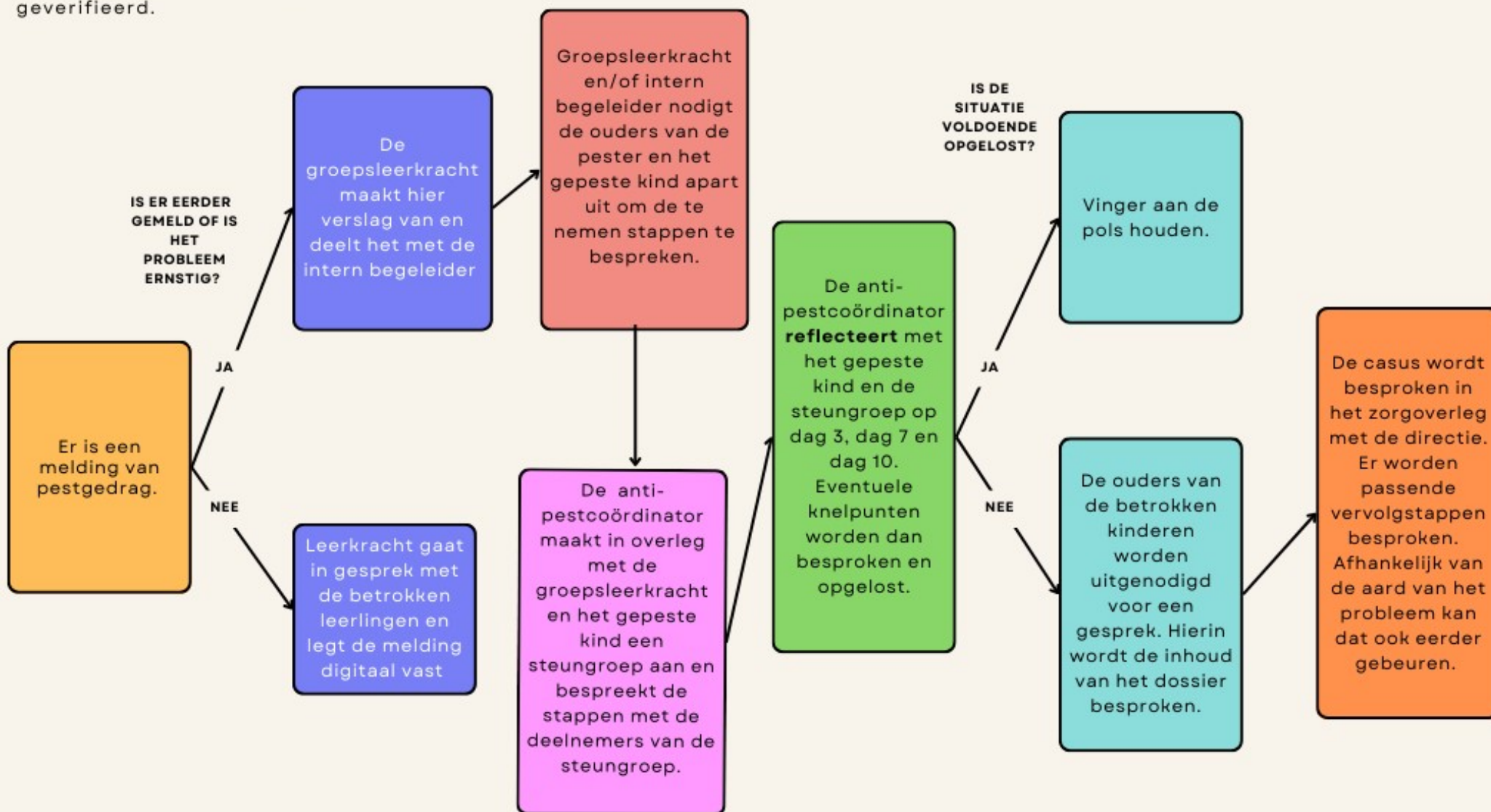
Er wordt een dossier opgebouwd waarin o.a. wordt opgenomen wat de school aan pestsituaties heeft gesignaleerd en eraan heeft gedaan. Het dossier is uitsluitend toegankelijk voor leerkrachten, intern begeleiders, directie en eigen ouders van betreffende kind(eren). Tijdens de overdrachtsgesprekken komt dit dossier expliciet aan de orde.

Het pestprotocol is met team en medezeggenschapsraad besproken en wordt geëvalueerd en eventueel bijgesteld.

STROOMDIAGRAM ANTI-PESTPROTOCOL

DBurght

Vooraf: iedere melding van pestgedrag dient serieus genomen te worden en te worden geverifieerd.

Hulp aan het gepeste kind

Deze hulp wordt geboden in de vorm van gesprekken, als het kind daar behoefte aan heeft. Deze gesprekken kunnen door de leerkracht en anti-pestcoördinator worden gevoerd. Tevens kan het OKT worden ingezet. Er wordt een verslag van de gevoerde gesprekken gemaakt.

Tevens wordt er een steungroep opgezet ter ondersteuning van het gepeste kind in de klas (zie bijlage).

Begeleiding van de pester

De begeleiding wordt geboden in de vorm van gesprekken met de leerkracht(en) en anti-pestcoördinator i.s.m. met de intern begeleider. Samen met de leerling zet de kindercoach zich in om ongewenst gedrag om te buigen naar gewenst gedrag. De gesprekken duren voort tot de intern begeleider/groepsleerkracht reden heeft aan te nemen dat het probleem is opgelost. Er is dan sprake van een structurele gedragsverandering bij de pester.

De hulp wordt als beleidsvoornemen in het dossier vastgelegd, uitgevoerd en geëvalueerd.

Gesprekken tussen het gepeste kind en de pester

Er zullen tijdens de gesprekken met de pester geen confrontaties geforceerd worden tussen het gepeste kind en de pester(s).

Rol van de ouders

Het belangrijkste advies aan alle ouders is, om, wanneer uw kind vertelt dat het wordt gepest, te vragen wie het doet, wat zij doen en waar zij het doen. Geeft u deze informatie alstublieft door aan de groepsleerkracht en/of intern begeleider en/of directie, waarna de school het vastgestelde protocol toepast.

Voorbeelden van pestgedrag

Verbaal:

- Vernederen: "Haal jij de ballen maar uit de bosjes, je kunt niet goed genoeg voetballen om echt mee te doen".
- Schelden: "Viespeuk, etterbak, mietje" enz.
- Dreigen: "Als je dat doorvertelt, dan grijpen we je."
- Belachelijk maken, uitlachen bij lichaamskenmerken of bij een verkeerd antwoord in de klas.
- Kinderen een bijnaam geven op grond van door de kinderen als negatief ervaren kenmerken. (rooie, dikke, dunne, flapoor, enz.)
- Gemene briefjes schrijven om een kind uit een groepje te isoleren of echt steun te zoeken om samen te kunnen spannen tegen een ander kind.

Fysiek:

- Trekken, duwen, slaan of zelfs spugen.
- Schoppen en laten struikelen.
- Krabben, bijten, knijpen en haren trekken.

Intimidatie:

- Een kind achterna blijven lopen of een kind ergens opwachten.
- Iemand in de val laten lopen, de doorgang versperren of klem zetten tussen de fietsen.
- Dwingen om bezit dat niet van jou is af te geven.
- Een kind dwingen bepaalde handelingen te verrichten, bijvoorbeeld geld of snoep meenemen.

Isolatie:

- Steun zoeken bij andere kinderen zodat het kind niet wordt uitgenodigd voor partijtjes en leuke dingen.
- Uitsluiten: het kind mag niet meedoen met spelletjes, niet meelopen naar huis, niet uitnodigen voor een verjaardag.

Stelen of vernielen van bezittingen:

- Afpakken van schoolspullen, kleding of speelgoed.
- Beschadigen en kapotmaken van spullen: boeken bekladden, tablets beschadigen, schoppen tegen en gooien met een schooltas, banden van de fiets lek steken enz.

Bijlage Steungroepmethode

Steungroepmethode bij pesten.

1. Melding door ouder: "Mijn kind wordt gepest."
2. Zo snel mogelijk gesprek met ouders van gepest kind (Zo laat je zien dat klacht serieus genomen wordt) : "Wat heeft kind verteld?" zeg: "Ik ga je kind helpen."
3. Gesprek met kind. Doel: steungroep samenstellen.
Stel kind eerst op gemak (chit chat)
Vertel: "Ik heb met je moeder/vader gesproken, ze maken zich zorgen om je. Ze denken dat (of) ik heb gehoord dat er kinderen zijn die naar tegen je doen. Klopt dat? of i.d."
Zeg: "Ik wil je graag helpen en ik denk dat ik dat kan. Wil je dat ik je help?"
Vraag:
"Kun je er over vertellen?"
"Wat is er gebeurd?"
"Kun je vertellen wie dat doen?"
Schrijf de namen op.
"Zijn er nog andere kinderen bij?"
Schrijf de namen op.
"Wie zijn je vrienden?"
Soms zijn er geen namen, vraag dan:
"Met wie zou je vrienden willen zijn?"
Al deze namen schrijf je op, hieruit wordt de steungroep geselecteerd.
Zeg: "Dankjewel, ik ga nu met sommige van deze kinderen praten en ik ga ze vragen om mij te helpen." "Ik denk wel dat ze gaan helpen en dat het beter gaat worden de komende tijd."
4. Direct na het gesprek wordt er gesproken met de genoemde kinderen. De groep gaat bestaan uit 5 tot 8 kinderen: alle kinderen waar ze moeite mee hebben, 1 of 2 van de omstanders en 1 of 2 vrienden.
Het gesprek moet licht en vriendelijk en optimistisch zijn, stel de kinderen gerust met wat chit chat. Vertel "Ik heb jullie hulp nodig"
"We willen graag dat iedereen het fijn heeft op school en ik heb gehoord dat x het soms moeilijk heeft, ik heb jullie hulp nodig. Kennen jullie x?"
Ik heb jullie gekozen omdat ik denk dat jullie goed kunnen helpen.
Is er iets dat jullie de komende week kunnen doen om te zorgen dat X het fijner heeft op school?"
Wacht op hun antwoorden.
Zodra iemand met idee komt bv: "Ik kan wel eens met hem of haar spelen" Zeg: "Wat een geweldig idee, dat zou hem zeker kunnen helpen, goed bedacht! Ik schrijf het even op, dus jij zou deze week met hem kunnen gaan spelen? Goed zeg, dat is erg aardig van je, help jij wel vaker mensen? Heb je al eens eerder iemand geholpen?"

Geef veel complimenten, dat stimuleert de anderen om ook wat te bedenken. Het maakt niet uit wat hun bijdrage is, het gaat er om dat ze willen meedoen om X zich beter te laten voelen.

Als ze niks meer kunnen bedenken, suggereer dan: "Wil je meedoen met iemand anders? Samen X helpen?"

Schrijf de afspraken met de namen op en benoem het terwijl je opschrijft.

Uiteindelijk heeft iedereen een rol en hebben ze dus een plan gemaakt om X zich fijner te laten voelen op school.

Benoem nog eens: "Wat een geweldig plan! Herhaal de rollen nog eens. "Het is echt een goed plan, ik denk dat dit al heel erg gaat helpen de komende week! Bedankt voor al jullie hulp."

Houdt het heel positief zeg: "Ik wil graag volgende week nog eens afspreken om te kijken hoe het gegaan is, wanneer zullen we afspreken?"

5. Na een week gesprek met kind X.

Houdt het positief vraag: "Hoe gaat het? Hoe was je week?"

Als het kind positieve dingen vertelt zoals: "ik heb met die of die gespeeld" prijs hem dan: "Wat een goed idee van jou om met die en die te spelen". Vraag of het nu beter gaat. "Vind je het nu fijner op school?" Prijs telkens de dingen die goed gaan. Als maar enige twijfel is, stel dan voor om een week later nog eens af te spreken.

6. Direct daarna spreek je met de steungroep.

Je hoeft niet de lijst met de kinderen door te nemen of ze wel alles gedaan hebben.

Als kind X zich fijner voelt op school, dan heeft de groep succes.

Je kunt vragen: "Hoe is het gegaan de afgelopen week? Wat hebben jullie gedaan? "

Prijs de kinderen voor de acties die ze ondernomen hebben.: "Bedankt dat je dat gedaan hebt, dat is heel lief (of) aardig van je!" "Denk je dat het heeft geholpen?"

"Waarom denk je dat het geholpen heeft?" "Kun je dat merken?" "Ja, lijkt inderdaad dat het geholpen heeft, dankjewel dat je zo goed geholpen hebt, erg aardig van je"

Laat de kinderen, als ze dat willen, vertellen hoe ze geholpen hebben. Niet iedereen hoeft iets te vertellen, het gaat erom dat X zich beter voelt.

Bedank de groep uitgebreid: "Ik wil jullie heel erg bedanken, ik vind het heel fijn en goed van jullie dat je zo goed geholpen hebt om te zorgen dat X zich fijner voelt op school. Dat is heel lief en aardig van jullie. Heel erg bedankt. Jullie hebben enorm geholpen."

Je kunt het dan afsluiten of bij twijfel vragen of de kinderen in de steungroep nog een week kunnen helpen.

7. Neem contact op met de ouders en vraag of er iets veranderd is.

Als er nog problemen zijn, zet je het programma met de steungroep nog door.

Sue Young explains her support group approach

<https://www.youtube.com/watch?v=hczuOxApX7M>

;